ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 01.03.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

76

VYHLÁŠKA
ministerstva zdravotnictví České republiky

ze dne 12. února 1991

o požadavcích na omezování ozáření z radonu a dalších přírodních radionuklidů

Ministerstvo zdravotnictví České republiky stanoví podle § 70 odst. 1 písm. c) a § 71 odst. 1 a 2 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu:

§ 1
Rozsah úpravy

(1) Touto vyhláškou se stanoví požadavky na ochranu zdraví před vnitřním ozářením[1]) způsobeným vdechováním radonu a jeho dceřiných produktů z vnitřního ovzduší budov[2]) (dále jen „ozáření z radonu“) a před zevním ozářením způsobeným zářením gama z přírodních radionuklidů ve stavebních materiálech.

(2) Požadavky stanovené na ochranu před ozářením osob uvnitř budov platí ve stavbách pro bydlení a individuální rekreaci pro obytné místnosti a kuchyně a ve všech ostatních stavbách pro takové místnosti, kde součet doby pobytu všech osob, které se v nich mohou zdržovat, činí podle předpokládaného způsobu využití ročně více než 1000 hodin, například pracovny, kanceláře, dílny, učebny ve školách, ložnice ve zdravotnických zařízeních, hotelích a ubytovnách, prodejny, sály kin, divadel a kulturních zařízení (dále jen „pobytové místnosti“).

(3) Požadavky stanovené touto vyhláškou se nevztahují na případy ozáření z přírodních radionuklidů, které je způsobeno při zvláštním užívání složek prostředí, jež se na přírodním ozáření podílejí a na které se vztahují nejvyšší přípustné dávky a mezní dávky stanovené podle zvláštních předpisů,[3]) například na těžbu a úpravu uranových nebo některých jiných rud, některé práce v úpravnách vody.

(4) Požadavky stanovené touto vyhláškou se nevztahují na případy ozařování pacientů léčených ionizujícím zářením z přírodních radionuklidů.

§ 2
Výklad pojmů

Pro účely této vyhlášky se rozumí pod pojmem:

a) přírodní radionuklidy – radionuklidy, které v přírodě vznikly bez zásahu člověka;

b) radon – inertní přírodní radioaktivní plyn ^{222}Rn;

c) dceřiné produkty radonu – krátkodobé dceřiné produkty radioaktivní přeměny radonu; jsou to jmenovitě ^{218}Po, ^{214}Pb, ^{214}Bi a ^{214}Po;

d) stavební materiály – výrobky pro stavební části staveb;[4])

e) ekvivalentní objemová aktivita radonu – taková objemová aktivita radonu v radioaktivní rovnováze s dceřinými produkty, jejichž latentní energie je rovna latentní energii dané nerovnovážné směsi dceřiných produktů radonu;

f) území s nízkým radonovým rizikem – území na kterém je měřením zjištěno, že objemová aktivita radonu v půdním vzduchu je menší než 10 kBq/metrů krychlových u dobře propustných, 20 kBq/metrů krychlových u středně propustných a 30 kBq/metrů krychlových u málo propustných základových půd.[5])

§ 3
Požadavky na stavební materiály

(1) Stavební materiály, jejichž hmotnostní aktivita ^{226} Ra je větší než 120 Bq/kg lze pro stavby, ve kterých mohou být pobytové místnosti, používat jen se souhlasem krajského hygienika.[6])

(2) Stavební materiály, které obsahují přírodní radionuklidy v takovém množství, že záření gama z nich může ve vzdálenosti 1 m od povrchu stavby vést k příkonu fotonového dávkového ekvivalentu většímu než 0,7 m Sv/h lze používat pouze pro stavby v extravilánu obcí, pro které použití takového materiálu schválil hlavní hygienik České republiky.

§ 4
Požadavky při výstavbě

(1) Při výstavbě nebo přestavbě budov se musí postupovat tak, aby v pobytové místnosti nebyla ekvivalentní objemová aktivita radonu v průměru za rok větší než 100 Bq/metrů krychlových. Tento požadavek se považuje za splněný, jsou-li budovy postaveny na území s nízkým radonovým rizikem, ze stavebních materiálů s hmotnostní aktivitou ^{226}Ra menší než 120 Bq/kg a jsou zásobovány pouze vodou s objemovou aktivitou radonu menší než 50 kBq/metrů krychlových.

(2) Budovy stavěné mimo území s nízkým radonovým rizikem musí být chráněny proti pronikání radonu z podloží.

§ 5
Požadavky při užívání staveb

(1) V pobytových místnostech musí být ekvivalentní objemová aktivita radonu v průměru za rok menší než 200 Bq/metrů krychlových. Není-li tento požadavek splněn, musí být provedeny úpravy ke snížení ozáření z radonu. Do doby provedení stavebně technických úprav se ozáření z radonu omezí náhradními opatřeními, například zvýšenou četností a rozsahem větrání okny.

(2) V kterémkoliv místě ve výšce 1 m od podlahy a ve vzdálenosti alespoň 0,5 m od stěn musí být v pobytových místnostech příkon fotonového dávkového ekvivalentu menší než 2 m Sv/h. Není-li tento požadavek splněn, musí být provedeny úpravy ke snížení zevního ozáření zářením gama z přírodních radionuklidů.

(3) V pobytových místnostech nesmí být součet podílů hodnot veličin uvedených v odstavcích 1 a 2 k příslušným mezním hodnotám větší než jedna, tedy součet podílu ekvivalentní objemové aktivity radonu v průměru za rok k hodnotě 200 Bq/metrů krychlových a podílu příkonu fotonového dávkového ekvivalentu na stanovených místech k hodnotě 2 m Sv/h nesmí být větší než jedna. Není-li tento požadavek splněn, musí být provedeny úpravy ke snížení ozáření. Do doby provedení stavebně technických úprav se ozáření omezí náhradními opatřeními, například změnou režimu užívání.

§ 6
Požadavky na dodávanou vodu

(1) Zdroje vody pro hromadné zásobování obyvatel,[7]) u nichž je objemová aktivita radonu ve vodě větší než 50 kBq/metrů krychlových, smí být používány jen se souhlasem krajského hygienika.[8])

(2) Voda, ve které je objemová aktivita radonu větší než 1000 kBq/metrů krychlových, nesmí být dodávána k použití v budovách.

§ 7
Průkaznost měření

(1) Při měření a hodnocení ozáření se postupuje podle metod stanovených státními normami, a pokud takové normy nejsou vydány, podle metod schválených hlavním hygienikem České republiky.[9])

(2) Pokud příslušný orgán hygienické služby neurčí jinak, může být prokazování kvantitativních požadavků stanovených v této vyhlášce založeno na metodách statistické přejímky,[10]) jestliže je uskutečňován takový rozsah měření, a to výběrem reprezentativních vzorků a četností měření, že sledované veličiny s 90 % spolehlivostí nepřekročí stanovené mezní hodnoty.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 8

Požadavky stanovené v § 4 se nevztahují na stavby, ke kterým bylo vydáno stavební povolení do 31. prosince 1991.

§ 9

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. března 1991.

Ministr:

MUDr. Bojar CSc v. r.

1) Základní použité pojmy, veličiny a jednotky uvádí ČSN 01 1308 Veličiny a jednotky v atomové a jaderné fyzice.

2) § 1 vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu.

3) Vyhláška č. 59/1972 Sb., o ochraně zdraví před ionizujícím zářením.

4) Část druhá, oddíl 3 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

5) ČSN 73 1001 Zakládání staveb. Základová půda pod plošnými základy.

6) § 75 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

7) ČSN 75 7111 Pitná voda.

8) § 75 zákona č. 20/1966 Sb.

9) Např. Hodnocení základových půd z hlediska rizika pronikání radonu do budov, Ústřední ústav geologický, Praha 1990.

10) ČSN 01 0255 Statistická přejímka.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.